

stadsholmen

EN TIDNING FÖR STADSHOLMENS HYRESGÄSTER | NR 3 | 2018

Nya trädgårds- samordnaren på plats

Ankarlutar – både vackra
och funktionella

Så fungerar
Kulturhusrådet

Tomma lägenheter används vid evakueringar

Inom Stadsholmen finns ett fåtal lägenheter som står tomma. Men ingen lägenhet står tom utan anledning:

– Vi håller ibland lägenheter tomma för att kunna använda dem vid evakueringar, säger Stadsholmens bostadsuthyrare Elisabeth Fasth. Både vid större och mindre projekt kan det vara nödvändigt att evakueras hyresgäster, och att ordna evakueringsbostäder på annat håll är ofta svårt. Vi behöver därför en liten bank med tomma lägenheter.

Ett mindre antal lägenheter är ibland också tomma eftersom det pågår inre underhåll.

Nya skyltar sätts upp i höst.

Stadsholmen sätter upp nya skyltar

Stadsholmen har tagit fram ett nytt program för skyltar i fastigheterna.

– De nya skyltarna följer Stadsholmens grafiska profil, säger förvaltare Jonas Lundgren. Tanken är att det ska bli prydligt och tydligt och lätt att hitta vad man söker.

De nya skyltarna börjar sättas upp under hösten.

Fem korsordsvinnare får bokpris

I förra numret hade vi ett korsord konstruerat av Stadsholmens bovärd Anders Björkén. Fem hyresgäster som skickat in rätta lösningar vinner boken *Parkstaden – Stockholms landskap och stadens rum*. Grattis säger vi till bostadshyresgästerna Gunnel Söderman, Rune Grönjörd, Helene Strandin, Per Hansson och lokalhyresgästen Yvonne Sofors på Bolageriet.

Almanackan kommer i december

Vid ett par tillfällen har Stadsholmen producerat en almanacka med bilder som ni hyresgäster bidragit med. Även inför år 2019 delar vi ut en almanacka, denna gång med bilder som personalen på Stadsholmen tagit. Almanackan delas ut till alla bostads- och lokalhyresgäster i december.

INLEDARE

Trygghetsfrågorna både oroar och glädjer

FOTO: JERRY MALMBERG.

Fredrik Juhnell.

Efter en stekhet sommar har jag och mina kollegor här på Stadsholmen börjat titta på resultaten från hyresgästenkäten. Era svar ligger som du säkert vet till grund för många av våra prioriteringar, och jag vill betona att vi tar era synpunkter på allvar. Vårt serviceindex, som i stora drag berättar hur ni hyresgäster tycker att vi sköter oss, ligger på ungefär samma nivå som tidigare, det vill säga vi får ganska bra betyg på många områden, medan vi måste förbättra oss på andra.

Vårt produktindex, som ger en bild av hur våra lägenheter och lokaler uppfattas av er, ser lite bättre ut än tidigare. Vi erbjuder helt enkelt (på lite stolpig enkätsvenska) en bra produkt – det vill säga bra bostäder och lokaler.

Ett viktigt och ständigt aktuell fråga för er hyresgäster, och för oss som arbetar på Stadsholmen, är den som handlar om trygghet. Men det är förstås inte en fråga, utan flera. Och den både glädjer och oroar. Trygghet omfattar både det som är privat och offentlig, och handlar både om tekniska lösningar och om hur vi människor

fungerar tillsammans. Det som glädjer mig är att kontakten mellan er grannar i husen oftast är mycket bra. Det är, har det visat sig, ofta en viktig grundförutsättning för att man ska trivas i ett hus. Det som oroar mig är att det ändå finns en stor otrygghet – ofta kopplad till rädsla för inbrott i både lägenhet och förråd. Under året har vi börjat med trygghetsvandringar i våra områden för att hitta svaga punkter som kan förbättras. Vi har också tagit fram ett subventionerat trygghetsspaket för ytterdörren som stärker inbrottskyddet.

Men tekniska lösningar i all ära – vi kan inte befästa våra hus och bygga murar kring dem. Därför kvarstår min oro, och säkert också din, när det gäller vissa av dessa viktiga frågor. Förhoppningsvis kan vi gemensamt hitta ytterligare förbättringar som gör att den oron kan minska. Hör därför gärna av dig till oss om du har förslag eller funderingar på hur tryggheten kan bli bättre i våra hus.

FREDRIK JUHNELL
FÖRVALTNINGSCHEF

Karl-Henrik är ny driftledare på Stadsholmen

FOTO: KRISTIAN POHL.

Stadsholmen har anställt Karl-Henrik Arvidsson på den nya tjänsten som driftledare, med ansvar för bland annat fjärrvärmeentraler och VVS.

Karl-Henrik kommer närmast från en

trainee-tjänst på Svenska Bostäder och är utbildad energiingenjör från Halmstad högskola.

– Det känns roligt att få vara med och hitta bra och unika lösningar för Stadsholmens gamla hus, säger han. Många av fastigheterna har idag fjärrvärme och ett bra övervakningssystem för driften.

Tidningen Stadsholmen. REDAKTÖR: Mats Lundqvist.

I REDAKTIONEN: Annika Gerdin, Peter Hjorter, Fredrik Juhnell.

ANSVARIG UTGIVARE: Pelle Björklund.

TELEFON: 08-508 365 50. E-POST: annika.gerdin@stadsholmen.se.

ADRESS: Stadsholmen, Söder Mälarstrand 21, 118 20 Stockholm.

TRYCK: Tellogruppen AB.

LAYOUT: Lena Wennerstén Illustrationer & Grafisk form.

OMSLAG: Farsta gård. FOTO: Kristian Pohl.

Stadsholmen är ett fastighetsföretag med ett unikt uppdrag – att äga, rusta upp och förvalta hus med stora antikvariska värden i Stockholms stad. Läs mer om oss på www.stadsholmen.se och följ oss även på Facebook.

STADSHOLMEN

Nu har Slaktargården rustats upp

I kvarteret Rudan Mindre 4 på Södermalm, på adressen Tjärhovsgatan 36–38, ligger ett spännande Stadsholmenhus med kringbyggd, stenlagd gård och trädgård.

Husen mot gatan uppfördes under 1700-talets första hälft. På 1840-talet byggde slaktaren Gustaf George Törnqvist (därav populärnamnet Slaktargården) om husen på fastigheten till dagens utseende med oljefärgsmålade panel, vacker dekor av trä, stuck och terrakotta över fönster och portar. Han lät också anlägga en vacker trädgård med lusthus inne på gården.

Nu har vi renoverat fasader, fönster, dörrar, portar och plank. Den vackra dekoren i trä, terrakotta och stuck har rengjorts varsamt av stuckatörer och sedan målats om. Delar av stuckdekoren var så skadad av tidens tand att vi också lätit gjuta ny dekor i gips med den gamla som förlaga. På bilderna här intill syns både former och nygjuten dekor i stuckatörens verkstad.

Fasadens nya färgsättning är framtagen av Stockholms stadsmuseum och bygger på färgundersökningar på plats, äldre fotografier samt arkivmaterial som berättat om kulörval vid tidigare färgsättningar.

Delar av den gamla stuckdekoren har man använt som förlaga vid nyttillverkning.

Formar i stuckatörens verkstad.

I nästa nummer av tidningen Stadsholmen kommer vi att i en lite längre artikel berätta om upprustningen av gården.

MARIA LORENTZI

FOTO: MARIA LORENTZI.

Bland annat fasader och fönster har fått en översyn.

Ny webbplats ska underlätta för Stadsholmens hyresgäster

I slutet av september lanseras en modernare och mer tillgänglig hemsida för Stadsholmen.

– Den nya stadsholmen.se är anpassad för mobila enheter, säger Benjamin Beyene, ansvarig för digitala kommuni-

kationskanaler på Stadsholmens moderbolag Svenska Bostäder.

WEBBADRESSEN ÄR samma som tidigare, stadsholmen.se, men mycket är nytt. Utöver en uppdaterad design och nytt inne-

håll så finns nu också viktiga tjänster för Stadsholmens hyresgäster.

– Under Mina sidor kan hyresgästerna få information om fastigheten, vem som är bovärd, se hyresaviser och betalningsstatus och göra felanmälan, säger Benjamin Beyene. Inloggning via Mobilt BankID kommer att göra användningen av hemsidan enklare och säkrare.

Den nya webbplatsen anpassar sig efter skärmens storlek.

WEBBPLATSEN ÄR responsiv, vilket innebär att den anpassar sig efter skärmens storlek. Nya stadsholmen.se kommer att fungera lika bra i mobila enheter som på datorn. Utöver detta har även prestandan optimerats för att göra webbupplevelsen så snabb och smidig som möjligt.

– Vi vill gärna höra vad du tycker om webbplatsen, säger Benjamin. Hör gärna av er med ris eller ros och förbättringsförslag på info@stadsholmen.se

Åsa är ny trädgårdssamordnare

Åsa Manhem Mörk har tillträtt den nya tjänsten som trädgårdssamordnare på Stadsholmen.

– Utemiljöerna är viktiga och engagerar många hyresgäster, säger hon. Jag ser fram emot en bra och rak dialog.

Asa Manhem Mörk är utbildad trädgårdsmästare och kommer närmast från en liknande tjänst på bostadsföretaget Mimer. Hon har också jobbat med trädgårdsfrågor på Stadsholmens moderbolag Svenska Bostäder.

– Naturligtvis lockades jag av att arbeta med Stadsholmens unika miljöer, säger hon. Det är delvis nytt för mig efter att tidigare ha arbetat huvudsakligen med mer storskaliga bostadsmiljöer.

STADSHOLMENS UTEMILJÖER är väldigt olika sinsemellan. Här finns allt från stenlagda innerstadsgårdar i Gamla stan med kanske bara några blomkrukor, till parkliknande offentliga ytor kring några av gårdarna utanför stan. Och så alla enfamiljshus där hyresgästerna har skötselavtal med Stadsholmen och tar hand om utemiljöerna själva.

– Att kombinera dagens krav och önskemål på grönytor med Stadsholmens bevarandekrav är en ständigt aktuell fråga, säger Åsa. Vi går oftast inte tillbaka och skapar museitradsgårdar, men tar förstås hänsyn och bevarar så långt det går där det är befogat.

För många trädgårdar finns ett vårdprogram kopplat till trädgårdshistorikern Maria Flincks omfattande trädgårdsinventering.

– Jag tror att det finns en bra förståelse hos Stadsholmens hyresgäster för hur vi tänker kring trädgårdarna, säger Åsa. På många håll är de boende mycket enga-

FOTO: KRISTIAN POHL.

Åsa Manhem Mörk välkomnar dig som hyresgäst att höra av dig med synpunkter och tips angående grönyterna.

gerade i sina utemiljöer och bidrar både med historisk kunskap, omsorg om det kulturhistoriska och ibland, beroende på avtal, även delar av skötseln.

På Stadsholmens gårdar är det inte tillåtet för de boende att göra om i utemiljön utan tillstånd, till exempel bygga egna uteplatser eller göra om i planteringar.

– Man får inte privatisera delar av en gård som är gemensam genom att med möbler eller annat göra delar av gården till sin egen, säger Åsa Manhem Mörk. Om en gård har mer än en hyresgäst så är hela gården gemensam för alla som bor i fastigheten.

Ett stort gårdsprojekt som nu drar igång på Stadsholmen är det i kvarteret Daedalus i Gamla stan:

– Där har gården grävts ur för ombyggnaden, och kommer alltså göras helt ny, säger Åsa Manhem Mörk. Den är tidigare omgjord i modern tid, och i den nya utformningen försöker vi ta vara på det

som fungerat bra tidigare, samtidigt som vi måste anpassa efter nya tekniska krav och installationer, som till exempel ny sophantering.

Att samarbeta med entreprenörer blir en stor del av Åsas jobb på Stadsholmen, eftersom företagets utemiljöer sköts av externa entreprenörer och ombyggnader planeras och projekteras tillsammans med bland annat landskapsarkitekter

– Jag tycker samarbete är roligt och viktigt för att få ett bra resultat, och ser mycket fram emot att samverka med både hyresgäster, bovärdar, förvaltare och entreprenörer, säger hon.

Åsa vill gärna veta vad hyresgästerna har för tankar när det gäller utemiljöerna. Hur vill man använda sin gård och vad vill man göra där?

– Hör gärna av dig och berätta om dina tankar och önskemål, säger hon. Det är ju meningen att alla ska ha möjlighet att trivas på sin gård.

MATS LUNDQVIST

FAKTA Åsa Manhem Mörk

Jobbet Just tillträtt den nyinrättade tjänsten som trädgårdssamordnare på Stadsholmen.

Bakgrund Trädgårdsmästare, har arbetat på bland annat Svenska Bostäder.

Bor i Enköping med man och tonårsbarn. "Åker tåg till jobbet och har sedan en lagom promenad till kontoret".

Stadsholmens lokaler en del av kulturarvet

*Stadsholmens lokaler omfattas liksom bostäderna av omfattande bevarandekrav.
För dig som lokalhyresgäst finns mycket att tänka på om du vill göra förändringar.
– Det är viktigt att man har Stadsholmens godkännande innan man utför
några arbeten i lokalen, säger lokalförhandlare Mia Wagner.*

Stadsholmen har nu tre lokalförhandlare – Mia Wagner, Caroline Blitz och Magnus Petersson. De hanterar alla frågor som rör lokalkontrakten.

– Många som hyr lokal har frågor och funderingar som rör ändringar och användning, säger Mia Wagner. Vill man göra förändringar måste man ha skriftligt tillstånd. Observera att även en om målning kräver tillstånd. Man ansöker genom att maila in en blankett som man får genom att höra av sig till oss lokalförhandlare.

– Blanketten kommer framöver att finnas tillgänglig på Stadsholmens hemsida, säger Caroline Blitz.

MAGNUS PETERSSON BETONAR att Stadsholmen gärna hjälper till med tips och råd när man väl fått tillstånd till en mindre förändring:

– Ska man måla om kan vi bidra med förslag på metoder som är hållbara

och fungerar, säger han. Men visst skiljer vi oss från många andra hyresvärdar på så sätt att vi är väldigt noggranna, även vid mindre åtgärder.

STADSHOLMENS fastighetsingenjör Pelle Byström är den som bedömer ansökningar om förändringar i lokalerna.

– Ofta är jag ute på plats för att bilda mig en uppfattning och ge tips och råd, säger han. I nästan samtliga fall där vi ger tillstånd till en förändring gör jag också en slutbesiktning. Vi har hårda krav på återställande på hyresgästens egen bekostnad om man gör förändringar utan medgivande.

Men det är sällan sådant händer:

– Jag upplever att det finns en stor förståelse från våra hyresgäster när det gäller de här frågorna, säger Pelle Byström.

MATS LUNDQVIST

FAKTA Stadsholmens lokaler

Stadsholmen har cirka 860 lokaler. På till exempel Österlånggatan i Gamla stan och på Hornsgataspuckeln, finns ett samlat spektrum av gallerier och butiker.

I flera av Stadsholmens hus finns attraktiva kontorslokaler, ofta med en charm som man inte hittar i moderna hus. Stadsholmen hyr också ut 150 ateljéer till konstnärer.

Stadsholmens fokus på byggnadsvård omfattar även lokalerna. Samma höga bevarandekrav gäller för lokalerna som för övriga delar av byggnaderna. Vill man som lokalhyresgäst göra förändringar i sin lokal, måste man först få godkännande från Stadsholmen.

Mia Wagner, Magnus Petersson och Caroline Blitz är Stadsholmens lokalförhandlare.

FOTO: KRISTIAN POHL

Kulturhusrådet stöttar Stadsholmen i byggnadsvårdsfrågor

Sedan nästan trettio år tillbaka finns ett Kulturhusråd som fungerar som rådgivande organ för Stadsholmen.

I rådet sitter personer med specialistkompetens inom byggnadsvård och stadsbyggnad.

Kulturhusrådet bildades 1991 och har till uppgift att vara rådgivande i frågor som rör kulturhistoria, stadsbyggnad och restaurering. Idag har rådet åtta medlemmar, med adjungerade ledamoten Henrik Nerlund (sekreterare i Skönhetsrådet) medräknad.

– Vi har en väldigt bred funktion, säger rådets ordförande Sven Lorentzi när tidningen Stadsholmen träffar honom och Henrik Nerlund i Skönhetsrådets lokaler på Hantverkargatan. Vi ger råd både i löpande detaljfrågor kring reparation och upp- rustning, samt arbetar med stora projekt.

Henrik Nerlund menar att diskussionerna på rådets möten kan vara spännande:

– Ofta handlar det ju om bedömningar om vad som är bäst för ett hus, inte om att återskapa det exakt tidstypiska. Vårt arbete bjuder därför på intressanta avvägningar. Hur hanterar man till exempel en välfungerande köksombyggnad från 1970-talet i ett 1700-talshus? Ska köket bevaras så att husets årsringar syns, eller ska man se på det på ett annat sätt?

NU NÄR STADSHOLMEN just påbörjat det stora stambytesprojektet på Mariaberget är Kulturhusrådet i högsta grad närvarande:

– Det kommer förstås att bli många avvägningar i det stora projektet som omfattar flera byggnader från olika epoker, säger Sven Lorentzi.

Stadsholmens hus är som bekant inte några museiföremål som visas med guider på helgerna. Nej, husen bebos av familjer och ska fungera i en stockholmsk vardag med allt vad det innebär. Krockar det ofta med kravet på bevarande?

– Nej, säger Henrik Nerlund. Om vi hade inställningen att ”inget får hända med husen” så skulle vi ha en väldigt ohistorisk attityd. Husen har alltid utvecklats med nya tekniska installationer, nya användningssätt och anpassats till nya krav. Och så måste det fortsätta att vara.

Stadsholmens installation av fiber är ett bra exempel:

– Det är ju ett nytt tillägg, säger Henrik Nerlund. På samma sätt som vat-

– Kulturhusrådet har varit med och tagit fram boken *Att förvalta Stockholms stads kulturbyggnader*, säger Sven Lorentzi och Henrik Nerlund.

FOTO: KRISTIAN POHL.

ten, avlopp och el en gång också var något nytt.

Aspekter kring tillgänglighet är också viktiga, det var de inte när husen byggdes.

– Idag resonerar vi självklar så att även den som har ett funktionshinder ska kunna ha det bekvämt hemma, säger Sven Lorentzi. Men moderna badrum kan vara svåra att bygga i gamla hus. Här försöker vi hitta lösningar, som att till exempel

ibland ta en garderob i anslutning för att få mer yta.

KULTURHUSRÅDETS uppdrag omfattar inte bara byggnaderna, utan också det gröna runt husen.

– Gårdsrummen och planteringarna runt omkring är ju oerhört viktiga för hela boendemiljön, säger Henrik Nerlund. Det är bra att Stadsholmen nu anställt en speci-

alist för trädgårdsfrågorna. Vi i rådet tar oss an också sådana frågor.

Sven Lorentzi betonar att Kulturhusrådet arbetar tätt ihop med Stadsholmens förvaltning:

– Både förvaltningschef Fredrik Juhnell och VD Pelle Björklund är med på våra möten, säger han. Det ger rådet tyngd och ger oss som sitter i det bra inblick i Stadsholmens vardag.

MATS LUNDQVIST

FAKTA Kulturhusrådet

I rådet sitter *Sven Lorentzi*, ordförande som arbetat med stadsutveckling under många år, *Fredrik von Feilitzen* (utsedd av Samfundet S:t Erik), *Marianne Råberg*, tidigare stadsantikvarie, *Göran Söderström*, tidigare antikvarie på Stadsmuseet och sekreterare i Skönhetsrådet, *Stephan Fickler*, verksamhetsledare på Svenska Byggnadsvårdsföreningen, *Ann-Charlotte Backlund*, chef för Stadsmuseet, *Lena Simonsson*, tidigare chef för kulturarvsenheten på Statens fastighetsverk samt *Henrik Nerlund*, sekreterare i Skönhetsrådet (adjungerad ledamot).

Magnus Petersson är ny lokalförhandlare

Stadsholmen har fått en ny lokalförhandlare. Han heter Magnus Petersson och har tidigare bland annat arbetat med fastighetstransaktioner.

Magnus började sitt arbete på Stadsholmen i somras, men har tidigare gjort konsultuppdrag för moderbolaget Svenska Bostäder.

– Så jag kände ju till Stadsholmen lite grand och tyckte att det skulle vara roligt att arbeta här, säger han. De gamla

Magnus Petersson.

husen lockar förstås, men också att ha kontakt med våra lokalhyresgäster.

Magnus, som är lantmätare i botten och har sina rötter i Östergötland, har hunnit vara runt lite i sina områden med bovärdarna:

– Jag har hand om många av de gårdar som Stadsholmen äger strax utanför stan, säger han, liksom en del hus i Barnängen och på Åsöberget.

MATS LUNDQVIST

BYTESTORGET

Södermalm

Finnes: 3:a 82 kvm 9 824 kr/mån.

Öppen spis, två kakelugnar, trägolv i alla rum, vacker innergård.

Önskas: 4:a 100 kvm Södermalm.

Gärna högt i tak, balkong, kakelugn.

Tel: 070-241 99 46

E-post: johanmartin.larsson@telia.com

Finnes: 3:a 70 kvm 8 060 kr/mån. Ljus, sjöutsikt, takterrass med utsikt. Renov. 2014.

Önskas: 2:a + 1:a. 2:an i Maria, 1:an i söderföret.

Tel: 070-583 66 60

E-post: agneta.hemstad49@gmail.com

Finnes: 2:a 50 kvm 5 300 kr/mån.

1700-tal, trädgård, nyrenov.

Önskas: 3-6:a 80-150 kvm Södermalm, Gamla stan eller Djurgården.

Tel: 070-365 58 82

Finnes: 4:a 93 kvm 9 764 kr/mån.

Två ingångar, kakelugnar, trädgård.

Önskas: Två lgh. 2:a 50-60 kvm Södermalm, trädgård el balkong + 1-3:a innerstan.

Tel: 073-553 89 76

Finnes: 2:a 34 kvm 3 936 kr/mån

vid Nytorget. Nyrenoverad, fin trädgård.

Önskas: 2-3:a 30-50 kvm Gamla stan, Djurgården, Södermalm.

Tel: 073-663 72 80

E-post: anneli969@msn.com

Finnes: 2:a 52 kvm 6 100 kr/mån kallhyra Skinnarviksberget. Trädgård.

Önskas: 2-3:a 55-65 kvm Södermalm,

Djurgården. Tyst, ljus, utan insyn.

Gärna trädgård/utsikt.

Tel: 070-242 40 87

E-post: amina@ecoviva.se

Gamla stan

Finnes: 4:a 116 kvm 12 006 kr/mån.

Vindsetage, Fransk balk, kakelugn, 5 m takhöjd. Renoverad 2012.

Önskas: Minst 4:a min 90 kvm Södermalm med tillgång till gård.

E-post: richardhagvall@hotmail.com

Finnes: 3:a 53 kvm 5 464 kr/mån kallhyra.

3 tr, ej hiss. Ljus, trägolv, kakelugn, badkar.

Önskas: 2-3:a 50-60 kvm Södermalm, Gamla stan, Djurgården. Trädgård eller balkong/del i balkong.

Tel: 070-478 32 92

E-post: ellikafri@yahoo.se

Finnes: 4:a 94 kvm 12 085 kr/mån. Nyrenoverad, 2 kakelugnar, 2 ingångar, sep toa o dusch.

Önskas: 2:a 50-60 kvm Södermalm, Långholmen, Gamla stan, Djurgården. Gärna fristående hus m trädgård.

Tel: 073-600 38 08

E-post: birgitta.haglundelgaidi@gmail.com

Finnes: 1:a 21 kvm 2 777 kr/ mån.

Stora fönster, badrum m badkar.

Önskas: 1-2:a 25-50 kvm Södermalm, Långholmen.

Tel: 073-652 83 53

E-post: ingmarie.ferkens@tele2.se

Finnes: 3:a 80 kvm 7 863 kr/mån.

Kakelugn, sjöutsikt.

Önskas: 4-5 rum Gamla stan.

Tel: 070-768 24 44

E-post: betinasjoberg@gmail.com

Finnes: 3:a 71 kvm 8 027 kr/mån. Fungerande kakelugn, badkar, trägolv, lite sjöutsikt.

Önskas: Lägenhet med trädgård el utsikt el båda.

Tel: 070- 640 50 06.

E-post: info@stinajakobsson.se

Finnes: 2:a 57 kvm 6 900 kr/mån. Vindsetage, eldstad, takfönster. Nyren o stambytt 2016.

Önskas: Ca 60 kvm. Trädgård/del i trädgård, alt balk/terass.

Tel: 072-582 56 00

E-post: anderssonmariaeva@gmail.com

Finnes: 2:a 52 kvm 5 416 kr/mån kallhyra. Ej hiss.

Önskas: 1,5:a 40 kvm Södermalm med stor hiss pga rullator. Balkong.

E-post: tegmenv@msn.com

Finnes: 3:a 99 kvm 11 027 kr/mån.

Ljus, utsikt, helrenoverad 2014.

Önskas: 2-3:a minst 50 kvm Gamla stan.

Tel: 070-799 13 05

E-post: allan.bernhardsson@gmail.com

Finnes: 2:a 57 kvm 5 179 kr/mån.

1600-tal, ljus, trägolv, renoverad 2016.

Önskas: 3-4:a Gamla stan, Södermalm, Djurgården, Långholmen.

Tel: 076-184 07 40

E-post: lundgren@gmail.com

Finnes: 2:a 38 kvm 5 600 kr/mån.

3 tr, bra planlösning, öppet kök.

Önskas: 2-4:a minst 45 kvm hela Stadsholmens bestånd. Gärna balkong.

Tel: 072-453 87 56

E-post: bergman.elins@gmail.com

Djurgården

Finnes: 2:a 40 kvm 4 342 kr/mån.

1 tr, ljus, nytt duschrum m fönster.

Önskas: 2-3:a ca 55 kvm gärna runt Katarina kyrka. Helst ej stambytt.

Tel: 073-778 56 08

Finnes: 3:a 55 kvm 5 884 kr/mån.

Innergård och utsikt.

Önskas: 3-4:a 70-80 kvm Djurgården, Gamla stan, Södermalm. Balkong/terrass el trädgård.

Tel: 070-545 61 36

E-post: pgc@hotmail.se

Ingrid Attleborn har intresserat sig för huset hon bor i.

FOTO: KRISTIAN POHL.

Tipsa oss om ditt hus historia!

Du som bor hos Stadsholmen har säkert någon spännande historia eller anekdot om just ditt hus.

Tipsa oss gärna, så kanske vi kan berätta om det i tidningen.

Först ut att tipsa är Ingrid Attleborn som gjort spännande "ankarslutspromenader".

Ingrid Attleborn bor sedan många år på Katarina kyrkobacke på Söder. Ända sedan hon flyttade in har hon intresserat sig för sitt hus. På senare tid har hon fått upp ögonen för ankarslutar:

– Ankarsluten på vårt hus utgörs av siffrorna 1757 – året då huset byggdes, berättar hon. Jag har en lista över ankarslutar med teckningar som visar tolv olika typer (tecknade av Per Lindgren). Listan har jag med mig när jag går på ankarslutspromenad i stan med vänner som kommer på besök.

Vi tyckte att Ingrids tips var så bra att vi bad Stadsholmens fastighetsingenjör Maria Lorentzi att berätta mer om ankarslutar – se sista sidan.

HAR DU OCKSÅ en liten historia om ditt hus? Kanske om något gammalt eller något från modern tid som ännu inte nått historieböckerna?

Tipsa oss i så fall och maila till annika.gerdin@stadsholmen.se, eller skicka ett brev (adressen finns på hemsidan). Vi ser fram emot just din historia.

MATS LUNDQVIST

ANKARJÄRN FÖRR OCH NU

FOTO: KRISTIAN POHL

Ankarlutar

– husens funktionella konstverk

Säkert har du lagt märke till ankarlutar på gamla hus när du gått på promenad i Stockholm. De ofta vackra detaljerna är i grund och botten en funktionell konstruktionsdel.

Bjälklagen (golvkonstruktionen) i äldre murade hus består av träbjälkar som är upplagda på nischer i husens yttermurar. För att hålla ihop yttermurarna och bjälkarna så fäste man järn i ändarna på vissa bjälkar, och lät järnen fortsätta ut genom muren och avslutas med vertikala "ankare" – ankarlutar – på utsidan av muren.

På så vis bands bjälklagen och murarna ihop och förstärkte konstruktionen. Ankarlutarna är tillverkade av smidesjärn och kan vara väldigt enkla och sitta inputsade eller knappt synliga på fasaden. Men de kan också ha smitts till en festlig och deko-

rativ utformning med till exempel blomblad, girlanger, monogram eller årtal som visar vem som byggt huset och när. Ankarlutarnas utformning speglar ofta tidens estetiska ideal och ger en vink om hur påkostat huset är.

NÄR STADSHOLMEN renoverar fasader idag har vi en grundpolicy som vi utarbetat tillsammans med Stockholms stadsmuseum. Den innebär att enkla ankarjärn med enbart konstruktiv funktion ska synas så lite som möjligt. Dessa målar vi därför ofta in i fasadens kulör. Ankarlutar som utformats för att synas målar vi däremot svarta, så att

FOTO: KRISTIAN POHL

de ska fortsätta att vara fina blickfång på fasaderna. Anledningen till att ankarlutar över huvud taget måste målas är att de behöver rostskyddas i likhet med det mesta av metall som finns på husens utsida.

Ankarlutar kan ibland dateras, åtminstone till rätt sekel eller del av ett sekel, eftersom utformningen hänger ihop med den arkitektoniska stil som var på modet.

MARIA LORENTZI

BYTESTORGET

Bytestorget är en service till Stadsholmens hyresgäster som ska underlätta interna lägenhetsbyten. Skicka in talongen till AB Stadsholmen, Box 17246, 104 62 Stockholm, senast den 20 november. Nästa nummer av tidningen Stadsholmen utkommer den 14 december.

FINNES Antal rum: Lägenhetsstorlek: Område: Hyra:

Andra fakta:

ÖNSKAS Antal rum: Lägenhetsstorlek: Område:

Andra fakta:

Namn:

Telefon hem: Telefon arbete: E-post:

Adress: